

Cenová diskriminace na trhu poštovních služeb v UK

Tomáš Houška, Ph.D.
11 Březen 2015

Disclaimer

Ofcom

Vznik v roce 2003 sloučením:

- Broadcasting Standards Commission,
- Independent Television Commission,
- Office of Telecommunications (OfTel),
- Radio Authority,
- Radiocommunication Agency,

Od října 2011 regulátor trhu poštovních služeb (Postcom)

Agenda

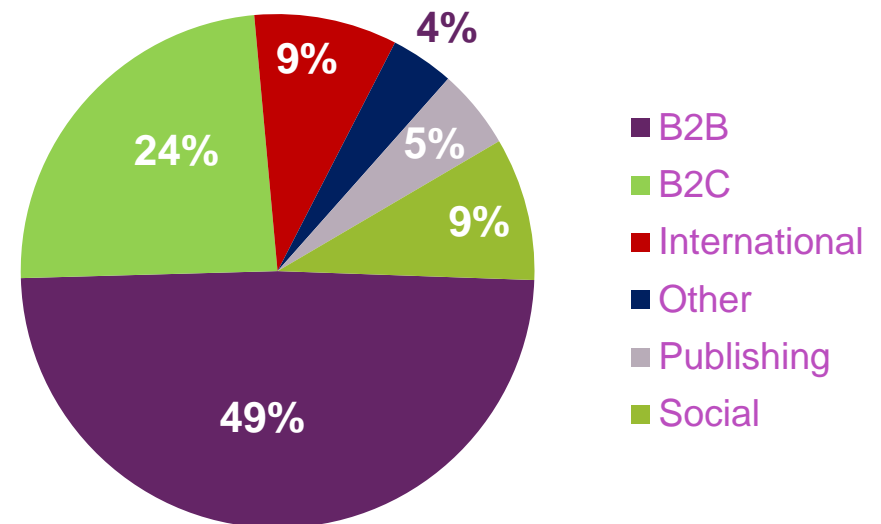
- Regulace telekomunikačního trhu
- Regulace trhu poštovních služeb
- Udělování vysílacích licencí komerčním TV stanicím, rozvoj plurality programové nabídky
- Monitoring obsahu rozhlasového a TV vysílání
- Alokace a správa spektra (3G/4G; pirátské vysílání; London Olympics 2012)
- Ochrana spotřebitele

Cenová diskriminace jako forma zneužití dominantního postavení

Trh poštovních služeb

- Kdo z vás obdržel za poslední měsíc alespoň 5 dopisů?
- Kdo z vás poslal za poslední měsíc alespoň 5 dopisů?

Lidé dnes poštu více dostávají, než posílají

Royal Mail Review 2013/14, revenues

Adresované listovní zásilky v UK

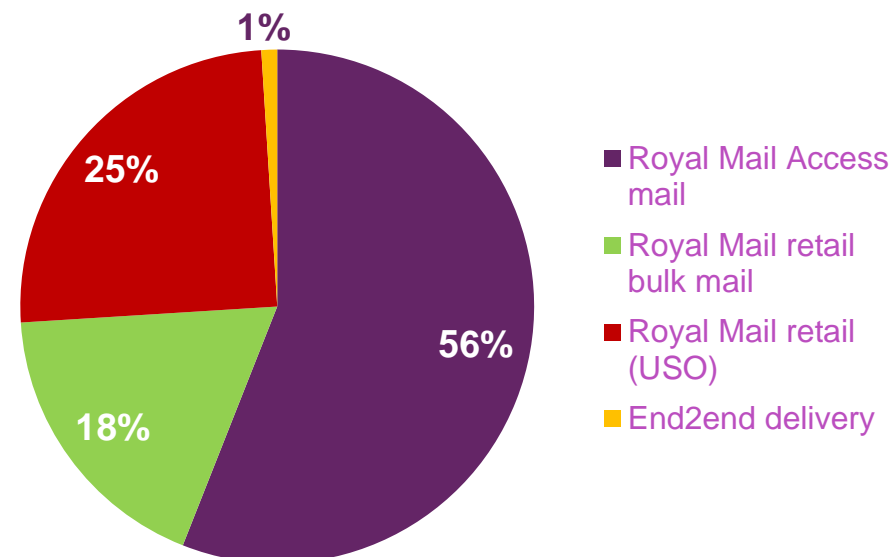
Celkový počet adresovaných zásilek v 2013 = **cca 13 mld.**

Stížnost na trhu bulk mail, který pokrývá

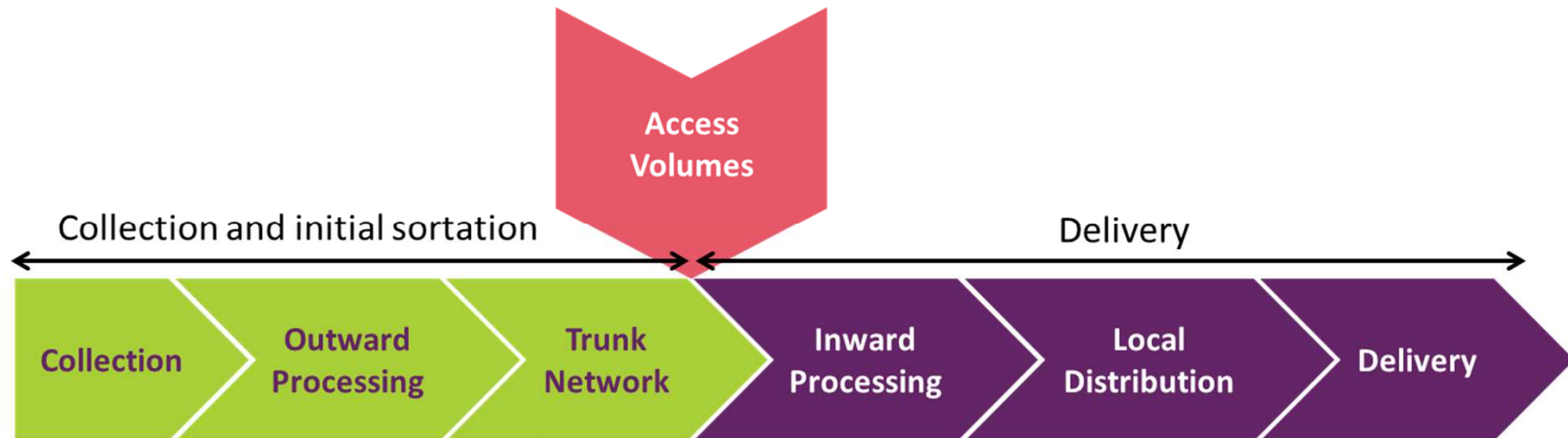
- Banky a finanční instituce
- Supermarkety
- Poskytovatele elektrické energie, plynu, vody, telekomunikačních služeb
- Předplatné časopisů

Bulk mail trh tvoří:

- Access mail (7,2 mld)
- Royal Mail retail bulk mail (2,3 mld)

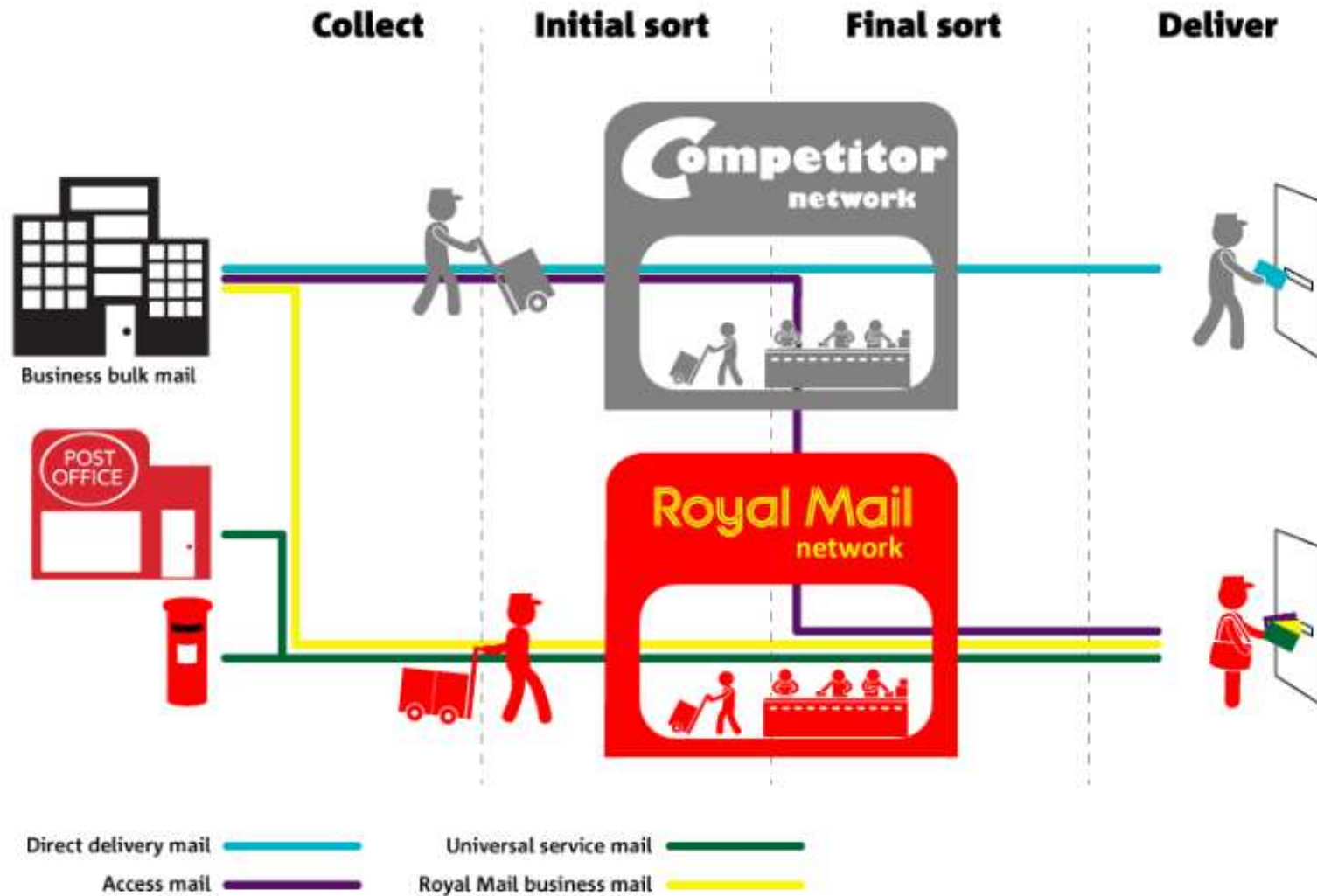
Hodnotový řetězec na trhu bulk mail

- Síť Royal Mail lze rozdělit na dvě části:
  - **Sběr a třídění**
  - **Doručení**
- Royal Mail má regulační povinnost umožnit alternativním poštovním operátorům („access operators“) přístup do své doručovací sítě
- Největší náklady na doručení vznikají na konci sítě
- Přístupové poplatky (“access charges“) Royal Mail = 90% retail nákladů alternativních poštovních operátorů

Typy konkurence na poštovním trhu

End-to-end competition

Soutěž na Bulk mail trhu

- 56% adresovaných zásilek skrze Access režim
- Žádná end-to-end konkurence až do 2012

2012: Vstup Whistl na trh doručování pošty

Whistl (původně TNT) vstoupil na trh doručování pošty
=> „network competition“ pro Royal Mail

Strategie na vytvoření vlastní doručovací sítě pokrývající
42% adres v UK v průběhu 2012-2017, začátek v
západním Londýně

V roce 2014, Royal Mail mění Access charges, Whistl
pozastavuje rozšiřování sítě a doručuje pouze v již
pokrytých územích.

V květnu 2015 Whistl ukončuje vlastní doručovací síť

Služby přístupu do sítě Royal Mail

Royal Mail nabízí přístup do své sítě prostřednictvím **Access Letter Contracts**, které dávají Royal Mail jednostranné právo na změnu podmínek (při dodržení oznamovací lhůty)

Royal Mail nabízí několik tarifů („cenových plánů“).

Cenové plány

NPP1 - National Price Plan 1

- podle SSC (Standard Selection Code) [mapa]
- Je nutné pokrývat celé UK
- Doplatky = „neposlaná pošta“

APP2 - Average Price Plan 2

- Podle zón – Urban / Suburban / Rural / London
- Není nutné pokrývat celé UK
- Doplatky = podle ZPP3

ZPP3 - Zonal Price Plan 3

- „Pay As You Go“

*	Urban	Suburban	Rural	London
Cena v dané zóně	-13%	0%	+15%	+10%

* Procentuální změna od průměrné ceny

SSC rámec: NPP1 vyžaduje poměrné doručení do každého SSC

Služby přístupu do sítě Royal Mail

Smluvní změny Royal Mail

V lednu 2014, oznamuje alternativním operátorům nové podmínky, platné od 31 března 2014.

Jednou ze změn je nižší cena NPP1 oproti alternativním tarifům (o 1,2%, resp. 0,25p)

Pokud operátor v některých oblastech doručuje poštu pomocí vlastní sítě, objemy doručované skrz síť Royal Mail nebudou mít požadovaný profil
- doplatky NPP1 vs. APP2

SSC rámeček: NPP1 vyžaduje poměrné doručení do každého SSC

Stížnost Whistl

V lednu 2014 podává Whistl stížnost na Ofcom ohledně navrhovaného cenového rozdílu. Nové tarify navržené Royal Mail nevstupují v platnost.

Whistl uvádí, že cenový rozdíl je namířen cíleně proti němu a že dodatečné náklady 0,25p za dopis by měly výrazný dopad na jejich business.

V únoru 2014 zahajuje Ofcom vyšetřování.

Jak chování Royal Mail posuzovat?

Zneužití dominantního postavení

- Standardní konkurence na trhu přináší výhody pro spotřebitele
- Zneužití dominantního postavení je chování vedoucí k újmě spotřebitele

Cenová diskriminace může generovat benefit pro spotřebitele

- Schopnost nabídnout produkt více zákazníkům
- Ramsey pricing
- vyšší intenzita soutěže skrze „customer poaching“
- nižší riziko koordinace
- alokační efektivnost

Přístup 1 (vyloučení konkurentů z trhu)

Teorie újmy: Vyloučení konkurentů z trhu

- Royal Mail je vertikálně integrovaný podnik
- Skrze nastavení cen vstupů má možnost vyloučit konkurenci na retail trh

Hodnocení praktiky

- Vyloučení méně efektivních konkurentů z trhu je žádoucí
- Zneužití dominantního postavení jen při vyloučení stejně nebo více efektivního konkurenta díky větší tržní síle

Negativní dopad na spotřebitele

- vyloučení efektivní konkurence z trhu, nižší tlak na ceny/kvalitu/investice

=> Test stejně efektivního konkurenta (EEC test)

Test stejně efektivního konkurenta

Royal Mail má povinnost nepraktikovat margin squeeze, tzn.

$$P_{retail} \geq Cost_{retail} + Access\ Charge$$

Pokud by byl Whistl alespoň stejně efektivní v doručování na pokrytém území, je schopen Royal Mail konkurovat.

$$Access\ charge_{RM} \geq Delivery\ costs_{whistl}$$

Pokud by byl Whistl méně efektivní, není jeho vyloučení protisoutěžní

Přístup 2 (vykořisťování konkurentů)

Royal Mail narušil hospodářskou soutěž samotným aktem cenové diskriminace

- „Uplatňování rozdílných podmínek při plnění stejné povahy vedoucí ke znevýhodňování některých obchodních partnerů v hospodářské soutěži“

Teorie újmy

1. Finanční motivace pro existující operátory k omezení velikosti vlastní doručovací sítě

- “Pay-not-to-compete”
- Royal Mail zůstává nevyhnutelným obchodním partnerem
- Konkurent Royal Mail budující vlastní doručovací síť platí vyšší cenu za všechny dopisy zaslané prostřednictvím sítě Royal Mail (Access)

2. Znevýhodnění end-to-end operátorů oproti existujícím access-only operátorům

- Skrze cenový rozdíl mezi NPP1 a APP2 určil Royal Mail nutnou míru efektivity doručovací sítě konkurentů

Hodnocení praktiky – Přístup 2

1. Uplatňování rozdílných podmínek při plnění stejné povahy
  - Stejně služby přístupu do sítě
  - Neexistuje nákladové zdůvodnění pro účtování různých cen

2. Znevýhodňování některých obchodních partnerů v hospodářské soutěži
  - Účtování vyšších cen dle toho, zda je operátor blízký konkurent Royal Mail
  - Cenový rozdíl: 0,25p (1,2%)
  - Určení nutné efektivity doručování sítě konkurenta

3. Negativní dopad na spotřebitele
  - Umělé navyšování bariér vstupu na trh, snížení intenzity konkurence, negativní dopad na ceny/kvalitu/inovace

Přístup 1 vs. Přístup 2

Přístup 1

Teorie újmy

- Vyloučení stejně efektivního konkurenta z trhu

Posouzení

- Test stejně efektivního konkurenta (cena vs. náklady)

Újma spotřebitele

- Nižší konkurenční tlak na ceny/kvality/inovace

Přístup 2

Teorie újmy

- - umělé zvyšování bariér vstupu na trh a motivace nesoutěžit s Royal Mail

Posouzení

- Účtování různých cen za srovnatelné transakce vedoucí k znevýhodnění konkurentů

Újma spotřebitele

- Nižší konkurenční tlak na ceny/kvality/inovace

Jaký přístup zvolit?

Děkuji za pozornost

